

27. februar 2023

Til

Rovviltnemnda i region 6

c/o Statsforvalteren i Trøndelag

Postboks 2600

7734 Steinkjer

sftlpost@statsforvalteren.no

Saksnummer 2022/11128

Innspill til revidering av forvaltningsplan for store rovdyr i region 6

Foreningen Våre Rovdyr har følgende innspill til arbeidet med ny forvaltningsplan for store rovdyr i region 6:

Dette er en svært sentral region med mange viktige leveområder for de store rovdyrene. Regionen grenser mot mange andre regioner og det er dermed enda viktigere at det er et tett samarbeid mellom disse. Spesielt gjelder det beiteprioriterte områder og forvaltningsområder for rovdyr som grenser mot de andre regionene. Om ikke forvaltningsområdene for rovdyrene er sammenhengende, så blir det en fallgrube og gir umulig biologiske forutsetninger for streifende dyr. Hvis beiteprioriterte områder legges opp mot grenser med forvaltningsområder for rovdyr så betyr det konstante konflikter. Det er roviltnemndas mandat å gjøre sitt ytterste for å senke konfliktnivået, noe de ikke har evnet hittil.

Vi er svært kritiske til det konstante søkelyset på å skyte rovdyr snarere enn å forsøke andre ikke letale metoder.

Roviltnemnda viser i sin invitasjon til innspill til rovviltforskriften og sier at «roviltbestandene skal forvaltes ned mot bestandsmål». Dette er en feiltolkning som har gjentatt seg i alt for mange år. Bestandsmålene skal ikke forvaltes som maksimumsmål, snarere heller som et minimumsmål. Bestandsmålet er politisk bestemt og har ikke noe faglig eller biologisk grunnlag.

Bjørn

Vi er svært skeptiske til måten bjørn har blitt forvaltet på i region 6. Det har vært et uansvarlig høyt antall fellinger og leveområdet til arten har blitt redusert og innskrenket på måter som ikke sikrer en bærekraftig forvaltning. Miljødirektoratet frarådet i forrige innspill til forvaltningsplan å innskrenke bjørneområdene i regionen. Både landet og regionen er langt fra å nå bestandsmålet for bjørn på 13 årlige ynglinger og for region 6 kun 3 årlige ynglinger. Nasjonalt har vi aldri klart å nå bestandsmålet. Analyser som NINA har gjort av arealet for bjørn i region 6 viser at 45 prosent av dette arealet kan karakteriseres som *egnet habitat* for voksne binner, mens resten av arealet karakteriseres som uegnet habitat. NINAs beregninger viser at forvaltningsområdet forventes å inneholde store nok arealer med egnet habitat for minst åtte voksne binner, gitt at disse binnene overlapper sin områdebruk på samme måte som de svenske binnene som legger grunnlaget for studien. Habitatsanalyser av forvaltningsområdet for bjørn viser derimot at det er svært uheldig at området er delt i to. De egnede områdene er konsentrert i de sørøstlige deler mot grensen til Sverige og i sørvestlige deler mot Namdalen. At bjørnebinner har blitt skutt rett på den andre siden av svenskegrensen har vært et gjentakende problem i regionen og er et av hovedårsakene til at bestandsmålet ikke blir nådd. Avgang av norske binner i Sverige har like stor påvirkning på bestanden som avgang av norske binner i Norge. Høyt uttak av bjørn i Sverige medfører ifølge NINA at forvaltningen i region 6 vil være avhengig av en økning i antallet binner i de vestre delene av forvaltningsområdet sammenlignet med områdene på grensen mot Sverige. Vi mener derfor at forvaltningsområdet for bjørn må utvides i regionen hvis nemnda skal vise at de tar seriøst ansvar for å løfte bjørnebestanden i regionen over bestandsmålet.

Dette må rovviltnemnda ta stilling til i arbeidet med den nye forvaltningsplanen.

Jerv

Det er godt kjent at tapene til jerv blir mindre når de lever i områder der de kan nyte godt av åtsler fra andre rovdyr som gaupe og bjørn. Likevel legger nemnda ikke opp til en slik forvaltning av jervens leveområder. Man får derfor en redusert synergieffekt av overlappende forvaltningsområder for de store rovdyrene. Sameksistensen av flere rovdyr er sterkt undervurdert og vi oppfordrer nemnda til å gjøre noe med dette.

Forebyggende tiltak vil også gi større effekt når det benyttes i forvaltningsområder for flere rovviltarter.

At jerven ikke skal få yngle i landsdelens nasjonalparker er også svært kritikkverdig. Vi ser ingen anerkjennelse av jervens viktige funksjon i økosystemet i rovviltnemndas uttalelser og arbeid. Tvert imot så er det en konstant motarbeidelse av de store rovdyrenes plass i økosystemene. Saunæringen ble prioritert da Forollhogna nasjonalpark ble tatt vekk som yngleområder for jerv. NINA og Miljødirektoratet har gjentatte ganger uttalt at jervesonene slik de er i dag, er for små og fragmentert. Situasjonen for den sørvestlige jervebestanden er alvorlig. Man har nå gjennom de siste årene fjernet jerven fra sine naturlige leveområder som Trollheimen, Forollhogna og Øvre Sunndal. Man har innskrenket arealet uten å legge andre til, slik de faglige anbefalingene har vært. Det øker presset på jerven, som allerede er en fredet og sterk truet art som Norge har et internasjonalt ansvar for å bevare.

Vi kan jo spørre oss hvem som skal ta ansvar for det viktige oppdraget om å bedre bestandssituasjonen og sikre tilstrekkelig utveksling av individ mellom delbestandene av jerv, hvis ikke rovviltnemnda evner å gjøre det?

Gjentagende press på økt hiuttak av jerv tydeliggjør også nemndas manglende etiske vurderingsevne. Hiuttak er et ekstraordinært tiltak som kun var ment å være en kort, midlertidig løsning. Nemnda skal på ingen måte ha som forutsetning at slike uetiske og moralsk forkastelige metoder skal brukes på truede arter i Norge.

Gaupe

Når det gjelder forvaltning av gaupe er også denne altfor fragmentert og oppstykket. Forvaltningsplanen må legge opp til sammenhengende forvaltningsområder også i samarbeid med nærliggende rovviltregioner.

Kvotejakta på gaupe som rovviltnemnda har lagt opp til er kritikkverdig, og har blitt justert av Klima- og miljødepartementet etter klagebehandling. Det er tydelig at nemnda gjentatte ganger har lagt opp til en omfattende og alt for stor kvote for gaupejakt, spesielt når det gjelder hunndyr som rammer bestanden sterkest. Når vi ser at man år etter år skyter flere hunngauper enn det kvoten tillater så må systemet endres.

At det legges opp til områder med kvotefri jakt oppfatter vi som en utryddelsesstrategi for områder som egentlig er godt egnet for gaupa, hvis ikke hadde de ikke etablert seg der. Det er ikke slik at selv om områder er uten regionale bestandsmål så skal de være helt uten eksisterende rovdyr. Det kan og må fortsatt være slik at rovdirene skal få streife og leve i områder som er deres naturlige habitat. I tillegg til områder med kvotefri jakt opererer også nemnda med startkvoter og reservekvoter. Det gjør det svært problematisk å vurdere den totale belastningen på bestanden, slik naturmangfoldloven krever.

Sluttkommentar

Et av rovviltnemndenes mandat er å skape arenaer for dialog og økt kommunikasjon for å løse konfliktene som kan oppstå i forvaltningen av rovdyr. Andre grep som nemnda kunne ha gjort er å bidra til å spre faktabasert og nøytral kunnskap til allmennheten om rovdyrbestandene, noe som kan bidra til å motvirke frykt for artene. Dette har ikke blitt gjort. Bestandsmålene for de store rovdirene er ikke minstemål, men vi ser at det er slik det blir tolket av rovviltnemndene. Det står heller ingen steder at beiteprioriterte områder skal være fritt for rovdyr, selv om både rovviltnemndene og enkelte landbruksinteresser forsøker å få det til å se slik ut. Hele Norge er leveområder for både ulv, jerv, gaupe og bjørn. Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven er klar på at arter skal få leve og beskyttes i sine leveområder.

Vi har ikke sett at rovviltnemnda i region 6 har gjort et eneste forsøk på å dempe konfliktene rundt rovviltforvaltningen i regionen. Snarere tvert imot så hausses stemningen opp av

nemndas leder som stadig er å se i media med krasse utspill der det kun er en side av konflikten som blir hensyntatt.

Nemndas opptreden er uansvarlig, i strid med eget mandat og i konflikt med Stortingets forlik som sier at rovdyr skal forvaltes på en økologisk og bærekraftig måte.

Rovviltnemnda har en stor jobb å gjøre for å oppfylle deres mandat gjennom forvaltningsplanen og vi forutsetter at også rovdyrenes leveområder og biologiske behov blir ivaretatt i en ny og revidert forvaltningsplan.

Alette Sandvik

Daglig leder, as@fvr.no

Handwritten signature of Alette Sandvik in blue ink on a light-colored background.

Tor Arild Esperås

Styreleder

Handwritten signature of Tor Arild Esperås in blue ink on a light-colored background.